

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

2. Europe 2020. A Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth. – Brussels: European Commission, 2010. – 37 p.
3. Базиліук А.В. Інклюзивне зростання як основа соціально-економічного розвитку / А.В. Базиліук, О.В. Жулин // Економіка та управління на транспорті. – 2015. – Вип. 1.– С. 19–29.
4. Жуковська А. «Срібна економіка» в системі інклюзивного розвитку / А. Жуковська // Стратегії та політика розвитку територій: міжнародні, національні, регіональні та локальні виклики [матер. Міжнар. наук.-практ. конфер., 10–12 травня 2018 р., Чернівці (Україна) – Сучава (Румунія). – Чернівці: Чернівецький націон. ун-т, 2018. – С. 13–15.
5. European Structural and Fund Strategy 2014-2020 (2015), available at [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://swlep.co/uk/docs/1>

МОДЕЛЬ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ЗБАЛАНСОВАНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ (НА ПРИКЛАДІ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ)

**Кулаковська Т.А., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Головні вади української аграрної політики – це безсистемність і відсутність стабільності. Аналіз видатків Державного бюджету України, які спрямовуються на потреби Міністерства агрополітики та продовольства, показав, що держава звужує масштаби державної підтримки аграрного сектору економіки. Зі вступом України до СОТ та дотриманням вимог щодо скорочення підтримки за заходами, які впливають на рівень торгівлі, відбулося значне скорочення витрат за більшістю напрямів підтримки, за деякими напрямами взагалі було припинено фінансування. Також слід зазначити відсутність будь-якої системності у підтримці розвитку аграрного сектору і зв'язку з економічним станом країни, хаотичне фінансування заходів під забезпечення сьогоденних потреб. У ті роки, коли внутрішні ціни перевищували рівень світових цін, весь тягар за високі ціни було перекладено на споживачів. При цьому в Україні зовсім не застосовувалися трансферти споживачам. Нескоригованість державних заходів у підтримці виробників помітна у ті роки, коли при перевищенні внутрішніх цін над цінами на кордоні (світовими) додатково здійснювалися бюджетні виплати. Така незваженість загальної державної політики у підтримці виробників сільгосппродукції стала однією з причин погіршення ситуації у наступних роках (1999, 2002, 2007, 2011, 2013-2017 роки). Крім того, в цей період аграрний сектор додатково фінансується з бюджету через прямі механізми підтримки, що, на нашу думку, викривлювало суть механізму підтримки.

Саме це не дозволяє досягти ефективного результату від заходів державної підтримки галузі. Загалом, можна констатувати, що державна підтримка виробників є неефективною. Навіть у роки, коли вона набуває позитивне значення, це відбувається за рахунок споживачів. При цьому споживачі оподатковуються в більшій мірі, ніж підтримуються виробники, що говорить про існування суспільних втрат. Крім цього, за умови, коли одним з основних факторів стримування зростання аграрного сектора є платоспроможний попит на продукцію галузі, політика держави повинна здійснюватися таким чином, щоб не впливати негативно на можливості споживачів і не приводити до зростання обмеження попиту.

Дослідження динаміки регуляторних заходів підтримки сільгоспвиробників показало, що спостерігається помітна циклічність у результатах з періодичністю в 2 роки (зміна від позитивних значень до негативних). Найбільша частка у структурі припадає на показник підтримки ринкової ціни, який саме і має циклічну складову. Від'ємне значення показника підтримки сільськогосподарського товаровиробника, яке спостерігається у більшості років

досліджуваного періоду, отримано за рахунок незваженої цінової та зовнішньоторговельної політики. У довгостроковому періоді рівень підтримки виробників варіювався, переважно відображаючи коливання підтримки ринкової ціни. У середньому ціни виробників знаходяться нижче рівня світових цін, але диспропорції в захисті цін за різними групами товарів істотні. Близько двох третин всього обсягу підтримки виробників надається у формах, які найбільш спотворюють торгівлю і виробництво, при цьому в бюджетній підтримці домінують субсидії на використання засобів виробництва.

Найбільший вплив на загальний обсяг підтримки виробників здійснює підтримка ринкових цін. Лише ця складова отримувала негативні значення, що і вплинуло на загальний обсяг підтримки. Таким чином, можна стверджувати, що складна ситуація у підтримці аграріїв в Україні, пов'язана не стільки з обсягами та структурою прямої бюджетної підтримки та податковими пільгами, скільки з неспроможністю держави забезпечити підтримку ринкових цін.

Регуляторні заходи повинні були спрямовуватися на вирішення проблеми підтримки ринкового балансу між попитом та пропозицією. В реальності вони спрямовувалися на вирішення тимчасових проблем.

Мета – збалансованість державних заходів регулювання економіки з дією ринкового механізму.

Дослідження механізму циклічного розвитку економіки показують можливість та доцільність втручання держави. Дії держави в певні періоди розвитку системи можуть як посилити, так і пригнітити певні процеси. Цикли в національній та світовій економіці синхронізуються, що найбільш ярко спостерігається в умовах глобалізації. Кожна національна економіка є нерозривною частиною світової економіки, пов'язана з нею тисячами зв'язків, відчуває на собі вплив циклічних коливань світового ринку, змін його кон'юнктури. Те ж саме ми можемо сказати про циклічність розвитку певних галузей національного господарства та національної економіки в цілому, зокрема йдеться про агропродовольчий сектор економіки. Як вказує Ф.К. Велічко, ритми в людському житті чи природі майже ніколи не існують ізольовано. У чистому вигляді ритми, будучи періодичними функціями, накладаються один на одного, підкоряючись відповідним математичним законам суперпозиції. Кожен ритм розвивається пофазно. Три фази очевидні: початок (нульова точка або точка початку відрахунку, максимум (акрофаза) і кінець (кінцева точка, яка разом з тим є точкою нової хвилі). Ці три фази визначають період ритму – тривалість його повторюваної частини».

Суперпозиція періодичних ритмів може їх взаємно підсилювати або погашати. Коли ритми накладаються один на один в одній і тій же фазі, результуюча дає високий пік (синфазне накладення). У цьому випадку виникає явище резонансу. Це відноситься також до економічних явищ і процесів. І, навпаки, при антифазній суперпозиції ритми гасять один одного. Найчастіше вони вказують на небажані явища в економіці, які, звичайно, знижують економічну стабільність, але можуть давати і позитивні результати. Вони подають сигнали про те, що у господарській діяльності або житті треба щось міняти, наприклад, темп, середовище, партнерів та ін. Іноді корисно погашати розвиток небезпечних ритмів через відповідно розроблені господарські заходи. Зрештою, можуть формуватися ритми, зсунуті по фазі один відносно іншого, але не до стану синфазності. Формування таких ритмів дає примхливу результуючу. В економіці та суспільстві таке зрушення відповідає перебудовам, які об'єднують позитивні і негативні тенденції. Кінцевий результат залежить від того, як до неї підготувалася економічна система.

При складанні двох гармонійних функцій, які мають близькі періоди, коливання об'єднуються або синфазно, або антифазно. При цьому результуюча наближається майже до нуля, або різко піднімається вгору. Виникають коливання з амплітудою, яка періодично змінюється. Це так зване биття – явище більше відоме у фізиці, але в економіці і суспільстві воно також має місце і найчастіше проявляється в період кризи. В економічних і соціальних системах, в яких виникає биття, проявляється велика нерівномірність і нестабільність

розвитку, що може привести до їх розвалу. На відміну від механічних систем, які нездатні напрацювати апарат самонастроювання, соціально-економічні системи можуть самостійно (стихійно) виробити власний механізм ухилення від небезпечного биття ритмів, який не завжди спрацьовує автоматично. Тому вивчення та визначення соціально-економічних ритмів є найважливішим завданням сучасної економічної теорії і практики.

Врахування такої особливості циклічного механізму розвитку за рахунок державних регуляторних заходів модна досягти певного синергетичного ефекту від синфазного накладання циклів, крім того антифазне накладання циклу національної економіки та окремо циклу агропродовольчого сектору в період кризи можуть значно пом'якшити економічні наслідки для суспільства.

Для цього доцільне диференційоване застосування інструментів державного регулювання у залежності від стану економіки країни (пожвавлення, підйом, спад, депресія). Мають бути чітко визначені передумови використання інструментів державного регулювання та їх комбінація з метою отримання найбільшого ефекту в певні періоди розвитку. Інструменти державного регулювання мають бути узгодженні між собою: цінові, митні, податкові, бюджетні, кредитні тощо. Так, дія певних цінових інструментів в поєднанні з податковими може або посилити ефект (синергія), або його нівелювати взагалі. Слід також враховувати той факт, що дія певних інструментів спрямована на стимулювання споживчого попиту, а інших – на стимулювання виробників. Не слід допускати дії такої комбінації інструментів державного регулювання, яка може перекласти тягар підтримки розвитку галузі в більшій ступені на споживачів (одночасно через підвищення податкового навантаження та підвищення цін на кінцеві споживчі продукти).

ЗНАЧИМІСТЬ ХМАРНИХ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

**Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент, Фрум О.Л., к.е.н., старший викладач
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

В останні кілька років у повсякденний оборот стало ввійшли такі поняття як «хмарні обчислення» («cloud computing») і «хмарні сервіси» («cloud services»).

Хмарні сервіси мають безліч форм і конфігурацій. Для класифікації всього спектра існуючих у цей час категорій хмарних послуг такі послуги, як правило, підрозділяють на три категорії:

- Cloud Software as a Service (SaaS) – хмарне програмне забезпечення як послуга;
- Cloud Platform as a Service (PaaS) – хмарна платформа як послуга;
- Cloud Infrastructure as a Service (IaaS) – хмарна інфраструктура як послуга.

З погляду охоплення на національному рівні в Доповіді про інформаційну економіку Організації об'єднаних націй [1] урядам, що прагнуть конвертувати потенціал хмарних технологій до відчутного прогресу в сфері розвитку, рекомендується розглянути можливість здійснення наступних заходів.

1. Оцінка готовності країни до впровадження хмарних технологій.
2. Розробка національної стратегії розвитку хмарних технологій.
3. Розв'язання питань інфраструктури.
4. Розв'язання відповідних правових і нормативних питань, пов'язаних із впровадженням хмарних технологій, з метою забезпечення належного захисту інтересів користувачів хмарних послуг.
5. Аналіз можливих напрямів розвитку пропозиції в рамках економіки хмарних технологій.
6. Забезпечення людськими ресурсами.
7. Використання хмарних послуг державними органами.

МОДЕЛЬ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ЗБАЛАНСОВАНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ (НА ПРИКЛАДІ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ)	
Кулаковська Т.А.	317
ЗНАЧИМІСТЬ ХМАРНИХ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.Л.	319
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О.	321
СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ СТАЛОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	
Самофатова В.А.	323
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Яблонська Н.В., Крупіна С.В.	324
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБНОЇ ГАЛУЗІ	
Татарик Е.П.	325

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й.	328
ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ КОЛЕКТИВНОЇ ПРАЦІ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Колеснік В.І., Вігуржинська С.Ю.	330
УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ ЯК ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Немченко В.В., Немченко Г.В.	331
УПРАВЛІННЯ ВИВЕЗЕННЯМ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ	
Свистун Т.В.	332
АНАЛІЗ ПРОГРАМ ЛОЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ МЕРЕЖ	
Бровкіна Ю.О.	334

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

МАРКЕТИНГОВИЙ ПЛАН ДЛЯ ПРОЕКТНОГО ГОТЕЛЬНОГО МІКРОБІЗНЕСУ	
Устенко І.А., Мардар М.Р.	335
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ, ЯК ЗАПОРУКА	
УСПІШНОГО РОЗВИТКУ	
Лагодієнко В.В., Голодонюк О.М., Мільчева В.В.	337
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	339
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ	
ПРОМИСЛОВОСТІ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Чирка В.В.	341
МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ	
Черевата Т.М.	343

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ПОНОВЛЮВАЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОГО БІОПАЛИВА В	
УКРАЇНІ	
Савенко І.І., Седікова І.О.	345
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СИСТЕМОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ІННОВАЦІЙНОГО	
РОЗВИТКУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бондаренко С.А.	347
СТРАТЕГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Агєєва І.М.	349
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АПК В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Каламан О.Б.	350
УКРАЇНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ЕКСПОРТ ПЕРЕВИЩИВ 18,8 МЛРД. ДОЛАРИВ	
Савенко І.І., Седіков Д.В.	352
ВПЛИВ КОМПЕТЕНЦІЙ ПЕРСОНАЛУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ АПК У	
СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Козак К.Б.	354
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ НА БОРОШНОМЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л.	356